

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leta 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik koncesij lista „Edinost“ — Natšnita tiskarna koncesija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštuo-branilačni račun št. 841.652. TELEFON štov. 1157.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Karel Havlíček buditelj češkega naroda.

K petdesetletnici njegove smrti. — Napisal
Franjo Kvec.

Havlíčekov program se sklada iz postulatov, ki so bili za češki narod najpotrebnejši, katerih izpolnitev je bila možna in potrebna, in ki niso nikdar posegali preko mej modre razsodnosti. Poznejše njegovo mučeništvo je bilo vzrok, da je bila postava Havlíčkova v očeh naroda ožarjena nekakšnim romantičnim nimbom. Potrebno je v interesu resnice kar najodločneje pokazovati na to, da politično prepričanje in dejanja Havlíčkova sta bila pravo protislovje blaznive romantičnosti. Njegovi nazori in dejanja se zdijo mnogokateremu preveč trezni; ali kdor bi mu štel v zlo, da ni pripoznaval takratnega barikadnega radikalizma, ta naj se spomni, da je takratni češki narod imel za radikalno politiko še malo sil, organizacije, vztrajnosti in močastosti. Samo malce je v zdignila reakcija glavo in povsem Češkem je bilo tiho! Kdo edini je še govoril in čegav glas je najmočnejše udarjal vladi na uho? To je bil naravo Havlíček, ki je vedel, kdaj je treba biti umirjenim in kdaj je potreba odločnosti in biti se na življenje in smrt!

Temelj Havlíčkovih političnih teženj je liberalizem; a ne morda manchesterski, ampak v pravem, etimološkem smislu besede. Trudi se, da bi porušil fevdalizem ter pridobil političnih svobod in prav za vse državljane. Vendar ni to oni žalostni liberalizem mnogih osemindesetnikov, ki so, čim so se čutili v svojih glavnih zahtevah nasičenimi, sklenili pakt s fevdalizmom in so mislili pod „svobodo“ samo svobodo buržoazije na škodo ostalega ljudstva. Nikakor! liberalizem Havlíčekov je popolnoma demokratičen in ravno v tej smeri je trdno izklesan, da ni vzroka za domnevanje, da bi se bil Havlíček — kakor pri drugih čeških politikih l. 1848. — premenil, ako bi mu bilo usojeno še tako dolgo živeti. Havlíčkovi programni temelji ostanejo za vedno evangelij češke demokracije. Tu so izrečene zahteve (na pr. vseobča in enaka volilna pravica), ki kažejo na celo polstoletje pot bodočemu političnemu razvoju češkega naroda. Havlíček, kakor pravi sin svoje dobe, še ne pozna kastnih razlik, ki so prej ali slej morale razčleniti narodni organizem v pojedine tabore, vodjene po stanovskih interesih. Narod je za njega enotno telo, vodjeno idealnim interesom za svobodo in kulturo. Zato ne govori v svojih novinah samo k pojedincem, ampak k Čehom v obče, najsi so meščani ali seljaki, delavci ali inteligenti, plemiči ali duhovniki. Železna potreba in neodvratnost družabnega razvoja oddaljila je danes češki narod od te prvotne narodne jednote, in zastoj bi bilo iskati pot nazaj k

njej. Ali v čemer bi imel Havlíček ne samo češkimi, marveč vsem slovanskim politikom ostati za vedno vzor, to je pošten in odkrito-srčni demokratizem, ki ne gradi jednote naroda na gospodovanju višjih vrst, ampak vklada težišče narodnih sil v vrste naroda! S tem je položen temelj oni jedini smeri češke politike, ki je vedno zdrava, v vseh korakenah močna in ki ne prevarja nikdar. Vsi poznejši poskusi, da bi politiko oprli ob druge činitelje, nego je narod, so se sramotno izjalovili.

Demokratični odkaz Havlíčekov zasluži največ pozornosti ravno sedaj, ko ima vse naše politično življenje biti postavljeno na nov širši temelj. Spominjamo se polstoletja Havlíčkove smrti ravno v letu, v katerem nam bo podeljena vseobča volilna pravica. — Havlíček ni bil samo domoljub, ni bil samo političen liberal in demokrat iz leta 1848., on je bil tudi učitelj svojemu narodu. On ni bil iz onih politikov, ki, svesti si domišljave vzvišenosti svojega poklica, gledajo z nadstropja na druge duševne delavce, o čemer pa čisto kažejo največjo omejenost in ignoranco. Za svoj glavni poklic je smatral Havlíček pisateljstvo, in poleg politika ni nikdar nehal biti pesnikom. Že iz tega sledi, da je imel več smisla za imetje duševno, za tvorbo kulturno, za svobodo ideje in kritike, nego večina drugih tedanjih politikov. Zato je polagal tako veliko važnost na izobraženje naroda. On in Palacky sta bila, ki sta takoj v tem zgodovinskem letu, ko je češki narod vstopal zopet v politično areno, proglasila, da glavna sila in orožje naroda mora biti izobrazba in da življenska naloga češkega naroda je pred vsem delo kulturno. In to je misel, ki ni nikdar prevarila. Nasprotno: tudi v dobah najhujših neuspehov političnih so dajali kulturni razvoj češkega naroda in njegovi kulturni vspehi priznanje Havlíčku pred tujino.

(Zadnji članek pride.)

Avstrijska poslanska zbornica.

(Brz. poročilo.)

DUNAJ 14. Predsednik grof Vetter je otvoril sejo ob 11. uri 10 minut predpoludne. Zbornica je nadaljevala specialno debato o prvi skupini volilne reforme. Potem ko je generalni govornik contra, Bendel, zagovarjal splošno in enako volilno pravico, ali se ob enem tudi potegoval za zboljšanje predloge, je poročevalec manjšine, posl. Choc, umaknil svoj minoritetni predlog. Poročevalec minoritete, posl. Bartoli, je polemiziral proti včerajšnjim izvajanjem posl. Biankinija. Po sklepnem govoru poročevalca je bila prva skupina po predlogih odseka vsprejeta, odbiti so bili pa vsi minoritetni predlogi. Na to je pričela razprava o drugi skupini, ki obsega § 7 te-

meljnega zakona, ki govori o aktivni in pasivni volilni pravici. Posl. Adler se je izjavil proti enoletni nastanjenosti.

Podkomite proračunskega odseka glede Lloydovega vprašanja.

DUNAJ 14. Podkomite proračunskega odseka glede Lloydovega vprašanja je imel danes zvečer sejo. Poročevalec vit. Vuković je opozoril na dejstvo, da je bila od zadnje seje vložena predloga tičoč se dalmatinskega plovbenega prometa. Ker je on predsednik ene izmed paroplovnih družb, ki je v zvezi z „Dalmacijo“, je pričel dvomiti, ne bi li ob okolnostih njegova služba kakor poročevalca podkomiteja utegnula izzvati napačno tolmačenje. Zato je prosil, naj bi se ga iz tega vzroka rešilo referata o Lloydovem vprašanju. V podkomiteju je bilo radi tega izraženo splošno obžalovanje in ker je vitez Vuković ostal pri svoji zahtevi, je bil poročevalcem o Lloydovem vprašanju izvoljen dr. Sylvester. Potem je podkomite prešel v generalno debato, katere sta se udeležila posl. Morsey in Kolischer. Na to je bila seja zaključena. Prihodnja seja 19. t. m. ob 9. uri predp.

Proračunski odsek.

DUNAJ 14. Poslanec Pitacco je položil svoj mandat kakor člen podkomiteja proračunskega odseka za Lloydovo vprašanje.

Ogrska poslanska zbornica.

(Brz. poročilo.)

BUDIMPEŠTA 14. Danes je bilo tretje čitanje zakonskega načrta glede uporabe in kontrole mer. Pred glasovanjem je zahteval posl. Vaszonyi (demokrat) naj se seštejejo poslanci, da se konstatira nesklepčnost. (Velik nemir). Predsednik je ukazal sešteti. Ker je bilo samo 85 poslancev navzočih, je predsednik suspendiral sejo za pol ure. Ko je bila seja zopet otvorjena, je bilo navzočih 125 poslancev. Na to je bila predloga vsprejeta v tretjem čitanju. Tako tudi predloga zaradi statistike vnanje trgovine. Prihodnja seja jutri ob 11. uri predpoludne.

Finančni odsek.

BUDIMPEŠTA 14. Finančni odsek poslanske zbornice je danes razpravljal na splošno o proračunu za leto 1907. Poročevalec je prečital poročilo, ki konstatuje, da pokazuje proračun v izdatkih poviška 48 milijonov kron; dohodki so se zvišali za 55 milijonov. Bilanca rednega prebitka je torej za 7 mil. ugodnejša nego v minoletem letu. Poročilo je bilo vsprejeto na znanje.

Hrvatski sabor.

(Brz. poročilo.)

Zagreb 13. Saborska seja je bila zopet otvorjena ob 1 uri. Predsednik Starčevića stranke, dr. Frank, je prečital neko izjavo: med čitanjem je ponovno prišlo do burnih prizorov, tako da je seja morala biti zopet za 25 minut prekinjena. Posl. Elegović in Supilo sta se hudo sprla in opsovala. Posl. Frank je v imenu Starčevića stranke

v svoji izjavi rekel, da se z vladno izjavo ne zadovoljava. Ban da je sklenil dogovor s koalicio, ki bo dala vladni politiki svoj pravec. S tem pade vsa odgovornost na koalicio, ne pa na vladu. Kar se tiče predlog, ki jih je ban v programnem govoru napovedal, med katerimi je tudi volilna reforma, pozdravlja pa tudi njegova stranka volilno reformo, pri izvedbi iste zamore vlada računati tudi na podporo Starčevićanske stranke. ZAGREB 14. Zbornica in galerije so napolnjene. Sekcijski načelnik Nikolić je ob odobravanju zbornice odgovoril na več interpelacij. Nekateri poslanci „Starčevićanske stranke“ so izročili predsedniku certifikate železnice z opazko, da jih vračajo, ker so sestavljeni v njim nerazumljivem jeziku.

Zmaga hrvatsko-srbske koalicije.

Glasila hrvatsko-srbske koalicije slave v navdušenih besedah dogodke ob otvorjenju hrvatskega sabora ter jih soglasno označajo kakor najhujši poraz kolikor jih je doslej doživela stranka „čistih“. Izlasti se v obče povdarja misel, ki smo jo naglašali včeraj tudi mi, da so namreč „čisti“ veliko previsoko cenili svojo moč in svoj vpliv na mase.

„Obzor“ piše n. pr.: Poraz, velik poraz vodstva Starčevića stranke — to je rezultat včerajšnje seje hrvatskega sabora. Po nečuvni gonji, ki se je sistematično „v imenu naroda“ vodila v „Hrvatskem pravu“ proti hrvatsko-srbski koaliciji ter končno dosegla kulminacijo v letaku, v katerem se je vasi okolo Zagreba pozivljalo, naj udrejo v mesto in obračunajo z resolucijonasi, je včerajšnji fiasco starčevićanskega vodstva tako strasen, tako uničujoč, da tudi v največjem nasprotniku vzbuja usmiljenje. Kdor je včeraj videl tiste blede, uprav prestrašene obraze starčevićanskih voditeljev, tisti obup, ki je spopal izkušene organizatorje mase, ko so videli, da se jim izmikajo tla pod nogami, ko so opazili z grozo, da niti njihovi lastni pristaši nočejo slepo za njimi v ljuto borbo, ki bi mogla imeti nedoglednih posledic za narod — ta bo umel, da smo v tem momentu tako humani, da sočutstvo prevladuje v nas veliko zadovoljstvo, s katerim nas polnjuje zmaga ustavne zavesti nad strankarskimi zadevicami.

Potem dokazuje „Obzor“, kako da predsednik sabora dr. Medaković ni ničesar preklical in ni dal „čistim“ nikacega zadoščenja, a vendar se je dr. Frank — v kričnem nasprotstvu z vsemi prejšnjimi grožnjami — zadovoljil z izjavo Medakovičovo, da si je bilo jasno iz vsega vedenja „čistih“, da so hoteli do zadnjega vstrajati pri svoji zahtevi.

Vodstvo stranke „čistih“ je doživelo poraz, stranka pa je osramočena, kompromitirana, ali ne od protivnikov, političnih neprijateljev, ampak od lastnih voditeljev, katerim se je pokazala kakor bogovom. Radi spričevala političnega poštenja, ki so ga hoteli dobiti po vsej sili, pa bilo tudi na škodo naroda, je vodstvo stranke „čistih“ udarilo

PODLISTEK.

Strašna noč.

Spisal Radivoj Prostran.

Dvigali so se temni oblaki vedno višje in višje... Dvigali so se tam izza daljnih, skoro nevidljivih gor. Kakor pošasti so stezali svoje dolge vratove ob oboku nebesnega svoda... V najrazličnejših fantastičnih figurah so se vspenjali kobacali vedno višje in višje in preprežali modro nebo... Od vseh strani so se stezali...

Podobno valovom razburkanega morja so hiteli drug proti drugemu, da se strnejo na najvišji točki modrega oboka in se spuste drug drugemu v prijateljski objem...

Dvigali so se temni oblaki vedno višje in višje... Od vseh strani so se dvigali... Hrepeneli so po objemu svojih drugov, hrepeneli po združenju svojih moči... Hiteli so drug proti drugemu in daleč — daleč tam gori so se poljubili, in požrli so žarečo oblo

vročega solnca, ki je pred nekaj trenutki pripekalo tako strašno na izsušeno zemljo, da so se suhi predmeti skoro zažigali pod njegovim ognjem.

In tedaj je navstal mrak... Od daleč tam — bogvedi od kje — pa se je čulo monotono grmenje...

Jaz pa sem plašnim korakom in z nekim čudnim strahom in srcu begal semintja po tiščnem gozdu in iskal zavetišča; zakaj zgrešil sem bil pot, po kateri bi prišel do zaželenega cilja.

Povedali so mi pač že preje, da je to jako nevarna pot, in da v gozdu, skozi katerega vodi, leži že mnogo njenih žrtev. Toda jaz sem zamahnil z roko, da se ne bojim, in se predrzo poslovlil od ljudi, ki so mi hoteli dobro...

A tedaj, ko se je začelo vedno bolj temniti, tedaj, ko je prihajal mogočni grom vedno bližje in bližje in ko je med njim prasil večkrat svetli trak preko temnih oblakov, tedaj, ko je vse kazalo, da ima priti vsak trenutek strašna — vseuničujoča nevihta, a jaz sam sredi pragojzda brez zavetja in pomoči, tedaj sem se pač spomnil prijaznih nasvetov in opominov. In zdelo se mi je,

da bi dal vse, samo da bi se znašel ta hip pri ljudeh; samo, da bi se mogel rešiti te grozne — te pretresujoče samote...

Slabo se je že videlo, ko sem pripelzal skozi goščo na nekaj višek, odkjer se je razgled nekoliko odprl in je bilo nekoliko svetlejšo... Oziral sem se okrog in željno upiral oči v daljavo — kje bi se zabelila kaka hmečka hiša, kje bi našel rešitve? A nikjer nisem mogel zaslediti najmanjšega rešilnega znamenja — nikjer — nikjer...

A ukljub temu je bilo še žarek upanja v moji duši. Povedali so mi bili namreč, da so tam gori neke oglarji, ki kaj radi pomagajo v takem slučaju. — Z vso močjo se me je poprijela ta misel — oglarji — oglarji...

Začel sem klicati, in z neko gigantsko silo sem divjal naprej in naprej...

Nog nisem čutil. Sploh se nisem zavedal kake utrujenosti.

Pred menoj so se zaporedoma vrstili mali hribčki in dolinice; nikjer konca — nikjer kraja...

Razsajali so bogovi v Olimpu, da se je tresla zemlja, kakor šiba na vodi... Hefajst je sedeč na gorečem prestolu ukazoval kiklopom,

da so suvali strele na zemljo, kakor dež...

Kakor bi se maščeval ves Olimp nad to grešno rušo, tako je bilo tedaj na zemlji...

In jaz sem begal sam čisto sam sem begal tedaj po svetu...

Zdelo se mi je, da se podira zemlja. — Spodtaknilo se mi je in pred menoj je čudno zaropotalo; z glavo sem bil zadel ob leseno steno oglarske kočice... Bolesten vsklik se je izvil iz mojih prsi, a takoj sem se zopet pobral in tipal naprej po steni, da bi prišel do vrat...

Prvi hip se je porodilo v meni neko veselje; a ko po dolgem klicanju nisem dobil nobenega odgovora, sem se splazil strahoma ob steni v kočico.

Ni bila prav velika; morda komaj za štiri ljudi. Vrata pa so bila že odtrgana...

Videti je bilo po vsem, da so oglarji izginili že pred nekaj dnevi iz te kočice.

V posteljah ob levi in desni strani — ki so bile narejene iz lesenih tramov, je bilo ostalo še nekaj slame, na katero sem legel, da si konečno vendar spočijem do smrti utrujene ude... (Zvršetak pride.)

v obraz ustavni zavesti naroda. In to strašno žaljenje narodne časti je moralo upropasti njih, ki se tako brezvestno igrajo z imenom naroda. Kako hoče vodstvo opravičiti tako taktiko pred svojimi členi? Ali izjava dr. Franka ni drugega nego skesani Pater peccavi!

Končno gradi „Obzor“ „čistim“ zlat most rekši: mi smo bili vedno za kooperacijo. Ali v interesu časti stranke „čistih“ je, da sami razčistijo afero z Argusom in drugimi podlitikarji. To bi mnogo pripomoglo do uvrstitja razmerja med njo in koalicijo. Poučena po izkustvu bo Starčevićeva stranka tolerantnejša nasproti protivnikom, a vestnejša nasproti narodu.

Mi se bojimo, da je „Obzor“ tu odločno pregloboko pomočil v črnilo — optimizma. Čisti se znajo potuhnuti, a da bi se poboljšali, to ni lahko verjetno.

Zmaga Čehov v Budjejevicah.

Da je zmaga, ki so jo budjejeviški Čehi na občinskih volitvah v III. razredu izvajali po gigantskem boju, velikega, dalekosežnega pomena, na tem ni dvomiti. To priznavajo tudi nemški listi sami. „Neue Freie Presse“ n. pr. imenuje dan te češke zmage: dan nesreče za vse Nemce na Češkem. Smešno in ob enem predrzno pa je, ako kriče sedaj Nemci, da je zmaga Čehov sleparska, češ, da je pridobljena le z nasiljem, grožnjami, prevarami, falzifikacijami it. l. Najbolji odgovor na ta krik daja dejstvo, da je mestni zastop v Budjejevicah v rokah Nemcev, da so torej oni imeli ves volilni aparat v svojih rokah. A ravno Nemci v Budjejevicah so že na velikem glasu v tem pogledu, kako znajo brutalno izkoriščati priliko in moč, kjer jo imajo.

Istotako farizejski in brez podlage je krik, da se je Nemcem zgodila nečuvana krivica in da je to nesramen atentat na Nemstvo na Češkem. Nastopni podatki kažejo, da se na Nemcih v Budjejevicah ni izvršilo prav nikako nasilje, ampak da se je le vspostavila — češka pravica. Pred vsem treba zavrniti drzno laž, da so Budjejevice nemško mesto, nemška posest. Okolica je povsem češka. Ves okraj šteje 83.798 Čehov in le 23.120 Nemcev. A v mestu samem je — in to glasom ljudskega štetja, ki so je izvršili Nemci sami — 16.173 oseb z nemškim, in 24.650 oseb s češkim občevalnim jezikom. In da ti Čehi niso morda kakov brezpomemben in nestalen element, za to govori dejstvo, da je trgovinska zbornica budjejeviška v njihovih rokah, da so lastniki mnogih industrijskih podjetij in denarnega zavoda, ki je eden največjih v vsej deželi. Večina hiš je last Čehov. Ti imajo celo vrsto srednjih, obrtnih, strokovnih in ljudskih šol, ki so vse prenapolnjene. Čehi so torej znamenit faktor v komunalnem življenju v Budjejevicah. Je-li bilo torej prav in pošteno, da so bili Čehi doslej popolnoma izključeni iz občinskega zastopa, odtisnjeni od vsake kontrole nad občinsko upravo? In je-li to res kaka krivica za Nemce, ako so prišli Čehi — poleg Nemcev, nota bene — do deleža na občinski upravi! Seveda Nemci so si ustvarili svoj pojem o „narodni posesti“ in k tej prištevajo tudi Budjejevice ter kriče o veliki krivici, ker so Čehi zmagali v III. razredu. Ne, ta zmaga ni bila pridobljena s korupcijo, sleparijo in nasiljem, ampak Čehi so jo izvajali proti nemškemu nasilju se svojo železno disciplino, vzornim vodstvom in se svojo socialno in gospodarsko važnostjo. Zmaga Čehov v Budjejevicah pomenja tako malo krivico za Nemce, kakor ne bo nikake krivice za Italijane, kadar Slovenci vstopijo v zastop mesta Gorice.

Med Avstrijo in Ogrsko.

Kakor javljajo z Dunaja je imela te dni nemška ljudska stranka shod, na katerem je pretresavala odnose med Avstrijo in Ogrsko. Vsprejeta je bila resolucija, v kateri se zahteva, naj strokovni poročevalci, ki vodijo pogajanja z Ogrsko, v nobeni stvari ne popuščajo Ogrski na škodo Avstrije.

Agitacija Poljakov proti nemščini v poznanskih šolah.

Poljaki vse poznanske pokrajine so sklenili predložiti cesarju prošnjo glede verskega pouka. Na stotine pol kroži po deželi v svrhu podpisovanja.

Nabava novih srbskih topov.

Iz Belegrada poročajo, da so povsem neresnične vesti nekih inozemskih listov, češ, da je večina gorskih topov, ki jih je Srbija naročila na Francoskem, namenjena za Črno-

goro in to glasom neke pogočbe, sklenjene med Srbijo in Črnogorom.

Kar se tiče novega posojila poročajo iz Belegrada, da se nacionalisti — 17 njih po številu — pripravljajo na najsrdečiji boj, dočim da so se mlado-radikali, ki so najmočnejša opozicijska skupina, sporazumeli z vladno skupino. Tako je pričakovati, da bo predloga o posojilu vsprejeta le ob neznatnem nasprotstvu.

Vlada je prejela iz Genfa sporočilo finančnega ministra Paču, da je pogodba za posojilo 25.000.000 frankov že podpisana.

Nemški državni zbor.

(Brzojavno poročilo).

BEROLIN 14. Na današnjem dnevnem redu je bila interpelacija poslanca Wassermannu glede vnanje politike. Državni kancelar Bülow je izjavil, da je pripravljen takoj odgovoriti na interpelacijo. Posl. Wassermann je utemeljeval svojo interpelacijo pokazal na jako čutstvo nezadovoljstva in na razpoloženje v državi v zadnjih tednih. V tej smeri se je izjavilo tudi časopisje vseh strank. Izlasti narašča to razpoloženje vsled obelodanjenja memoar o preranem odstopu Bismarka iz službe. Čutstva zaupanja, ki je vladala za časa Bismarka, ni ga več v nemškem narodu. Posl. Wassermann je nadalje izvajal, da je splošno mnenje, da se visoke službe in izpostavljeni mesta v diplomaciji ne oddajajo povsem po sposobnosti, marveč da je tu mero-dajen ozir, je li kdo persona grata in gratis-sima. Posl. Wassermann je zaključil: „Naše razmerje do Italije se je polagoma poslabšalo. Javno mnenje v Italiji se nagiblje bolj k Franciji. K temu prihaja še poslabšanje razmer med Avstrijo in Italijo. Avstrija ni igrala na konferenci v Algesirasu vloge briljantnega sekundanta, marveč vlogo nepristranskega sodnika. Razmere v Rusiji tudi niso ugodne za Nemčijo. Središče politike je pa v Angliji, ki pa, kakor se dozdeva, stremi s svojo zavedno politiko za tem, da osami Nemčijo.“

Dogodki na Ruskem.

Witte v Petrogradu.

Nenaden prihod grofa Witteja v Petrograd je presenetil tamošnje vladne kroge, v katerih se pripisuje temu prihodu veliko važnost. Krožijo tudi govorice, da bo Witte imenovan poslanikom v Parizu, toda ta vest ni še uradno potrjena.

Drobne politične vesti.

Poljski klub v Budimpešti. Iz Budimpešte javljajo, da snujejo tamkaj poljski klub. Ta klub se sicer ne bo bavil s politiko, vendar mu bo namen, da bo povspeševal namene sporazumljenja med Slovani in Madjari. Na čelu temu gibanju sta odvetnik dr. Zsunsy in madjarski drž. poslanec Fran Kovacs.

Reforma vojaškega kazenskega postopka. V vojnem ministerstvu so že dovršene predpriprave za reformo kazenskega postopka. Po novem postopku bo treba 224 avditorjev več, nego po starem.

Sestanek Aehrenthala in Tittonija. Iz Rima poročajo, da se v ministerstvu za vnanje stvari zatrjuje, da po Božiču pride v Rim avstro-ogrski minister vnanjih stvari obiskat Tittonija.

Občinske volitve v Budjejevicah. Proti občinskim volitvam v III. razredu, v katerem so zmagali Čehi, so Nemci vložili pritožbo.

Nemški državni zbor. Nemški državni zbor se je sestel v torek po dolgem prestanku na prvo sejo ter rešil več peticij. Na včerajšnjem dnevnem redu je bila interpelacija glede odnošajev nemške države do drugih vlad.

Srbsko novo posojilo. Iz Belegrada poročajo od 12. t. m.: Vlada je danes zjutraj prejela od finančnega ministra Paču iz Zene uradno poročilo, da je bila sinoči tamkaj sklenjena pogodba za posojilo v znesku nominalne vrednosti 95 milijonov frankov, po brutto-kurzu 90%, po netto-kurzu 80% in obrni meri 4 1/2%. est

Domače vesti.

Priloga. Današnji številki prilagamo št. 5 „Slov. Tehnika“.

Kako se pači slovenski jezik! Tržaška veletrgovina s sadjem Musina razpošilja slovenskim trgovcem s sadjem dopisnice, na katerih je natisnjena nastopna slovenščina: „Triest, dne 12/11/1906. Gosp. I. C. in Lai-bak. Danas per post Elgut sam vam poslilo kiste aranci 200 l., kiste limoni

300 l. sem poslo lepo blago da boste kontent. Čeočete se prosim ordinirate imam smiram roba frisa, to blago gre proc od Triest na 12. t. Rosice... Kosta Krainzfige male Konce 36 kor in 38 100 kil. Vam lepo pos-dravem Musina. Atres za telegram: Musina-Triest“.

Edini odgovor, ki ga more dati zaveden slovenski trgovec na tako žaljenje, je ta, da tiste dopisnice — ne vsprejme. To utegne prisiliti veletrgovino Musina, da si preskrbi ljudij, ki bodo znali pošteno slovensko pisati!

Za Mariborom — Celje.

Poslanci V o u š e k in tovariši so uložili v zbornici poslancev nastopno interpelacijo na ministra notranjih stvari:

Ker vlada v svoji nemarnosti ni razveljavila sklepa mestnega zbora mariborskega, ki stoji vendar v očividnem nasprotju z javnim zakonom, dobil je tudi mestni zbor v Celju potreben pogum in je v svoji seji dne 5. oktobra t. l. sklenil, da morajo biti, zaradi očitovanja nemškega značaja celjskega mesta, vsi napisi na izvesnih tablah, katere mole v mestno ozračje v nemškem jeziku.

Ne glede na smelo trditev, da pristojna mestni občini lastninska pravica na ozračje nad mestnim ozemljem, stoji ta sklep, v kolikor dopušča za naprej samo nemške napise, določilo čl. XIX. državnega temeljnega zakona od 21. decembra leta 1867. v nasprotju.

Mestna občina celjska želi pač, da bi se zopet slišal njen glas in vse to ni nič drugega nego nečuvno izzivanje slovenskega prebivalstva, katero obsega z malimi izjemami vso okolico in eno tretjino mestnega prebivalstva. Slovensko prebivalstvo, bi bilo morda pač še za to dobro, da bi pomagalo nositi vedno rastoče občinske doklade, sicer pa naj bi bilo izročeno na milost in nemilost mestnemu starešinstvu, ki se postavlja nad pravo in zakon.

Ko so starešinstva nekaterih občin na Spodnjem Štajerskem sklenila, da bodo za naprej zahtevala od vseh državnih uradov na Spodnjem Štajerskem dopise v slovenskem jeziku, so bila vsa okrajna glavarstva z namestništvom v Gradcu vred v obžalovanja vredni razburjenosti in so takoj soglasno sistirala dotične starešinske sklepe čeprav so se občine poslužile samo zakonito jim zajamčene pravice.

Kakor zamore vsak posamičen državljani na Spodnjem Štajerskem svoje želje in zahteve pred vsakim državnim oblastvom izraziti v slovenskem jeziku, prav tako mora biti dovoljeno, da smejo občine zahtevati, naj jim državna oblastva, s katerimi imajo opraviti in še posebno okrajna sodišča in dotična okrajna glavarstva, pošiljajo za naprej samo sjojske uradne dopise.

Dotične sklepe so na temelju določbe v § 90. občinskega reda razveljavili.

Človek bi mislil da državna nadzorska oblastva takoj razveljavljajo gori omenjeni protizakoniti sklep. Da bodo taka dejanja narodne nestrpnosti imela samo najhujše posledice, o tem bi vlada pač morala biti prepričana.

Vsa starešinstva na vsem Spodnjem Štajerskem bi na en sam mah sklenila, da ne bodo trpela več za naprej ne enega samega nemškega napisa v slovenskih občinah.

Podpisani vprašajo g. ministra za notranje stvari:

1. Ali pozna dotični starešinski sklep?
2. Je li pripravljen ga kakor nezakonitega takoj razveljaviti v kolikor prepoveduje za naprej vse, razven nemške napise na izvesnih tablah?
3. Je li pripravljen vzeti ta predmet v tako nujno uradovanje, kakor je pri tako važnem vprašanju potrebno in če prav se tu gre za korak proti nemškemu mestnemu starešinstvu?

Občuten mrzaz so imeli zadnja dva dni na Kranjskem. Toplomer je kazal (+ 4° R). Sneg je pokril planine.

Mrzaz na Dolenjskem. Dne 12. t. m. ob 7. uri zjutraj je kazal toplomer na Dolenjskem 5 stopinj R pod ničlo. Bila je tudi velika slana. Perje, kar ga je bilo še na drevju, je vsled močne slane vse odpadlo.

Očeta umoril. Iz Vodnjana javljajo, da je 75 letnega posestnika Bergamasco umoril njegov lastni sin. O vzroku temu groznemu činu ni še nič znanega. Čudno pa je, da oblasti v Puli niso dobile nikakega obvestila o tem dogodku.

Tržaška tedenska statistika. V mino-lem tednu se je v tržaški občini poročilo 60 parov. Rodilo se je 136 otrok, to je 72

moških in 64 ženskih (od teh 23 nezakonskih). Umrlo je 73 oseb, in sicer 44³ moških in 29 ženskih (od teh 12 izpod enega leta).

Slučaj kuge. Sedaj je dognano se vsa gotovostjo, da je Dabovič res umrl za indijsko kugo. Vendar je ostal ta slučaj popolnoma osamljen in brez nikakih posledic. Oni, ki so izolirani v bolnišnici za nalezljive bolezni pri sv. Mariji Magdaleni, so vsi popolnoma zdravi. Istotako so zdravi vsi mornarji parnika „Calipso“, ki je še v Benetkah. Vse prostore, v katerih je bil Dabovič, oziroma njegovo truplo, so najenergičnejše desinficirali.

Nekemu bolniku VI. oddelka se je bil predvčerajšnjim naredil nekak tur pod pazduho. Zdravniki so tega bolnika takoj odstranili iz oddelka in ga izolirali v kolibo, ki se nahaja na dvorišču za bolnišnico. Dotičnik pa ni imel ni mrzlice ni nikakega drugega notranjega sumljivega znaka. Včeraj so zdravniki tega bolnika operirali in dognali so, da se mu je bil naredil navaden tur.

Sme se torej trditi, da ni popolnoma nobene nevarnosti več. Sicer je postopanje zdravstvenih oblasti v tem slučaju vredno vsega priznanja.

Svedrovci v rokah? Kakor smo minolo nedeljo poročali, so neznani svedrovci v noči od petka na soboto poskušali prevrtati dve blagajni: eno v uradih „tvrške Fratelli Gondrand, a drugo v zalogi olja, jesiha in mila gospoda Karola Silvestri. Policija je predišinočnim aretovala dva ptčka, ki sta jako na sumu, da sta ona dva izvršila ta dva poskusa vrtanja. Aretovana sta 24 letni soboslikar Rudolf Gherson, stanujoči v ulici del Molino a Vento št. 4, in 32 letni cunjar August Verson, znan pod priimkom „Coto“, stanujoči in on v ulici del Molino a Vento a na številki 19. Na policiji so ju vzeli na zapisnik in ju potem odvedli v zapore v ulici Tigor. Gherson je brat onega Ghersona, ki je bil tekom minolega zasedanja porotnega sodišča radi zločina tatvine obsojen na dve leti težke ječe.

Iz zaprtega kovčka je neznan tat ukradl Franu Grižniču 50 kron denarja. Fran Grižnič stanuje pri družini Ličen v ulici Fabio Severo št. 21. V svoji sobi ima svoj kovček. Dne 11. t. m. je pa konstatoval, da je kovček odprt, dočim ga je bil on zaprl in zaklenil dne 6. t. m. Odprvi kovček je konstatoval, da mu manjka rečena svota denarja.

Jajca v Gorici so jako draga. Eno jajce stane 12 do 14 stotink. Drugače so po 6 do 8, 10 stotink.

Svedrovci pred porotniki v Gorici.

Lepa družba nič manje nego 11 svedrovcev sedi te dni na zatožni klopi pred porotniki v Gorici. Razprava proti tem ptčkem je začela včeraj pod predsedstvom dvornega svetnika Defacis-a. Obtoženci so: Josip Scarbonzin, Ivan Malombra, Rudolf Zegler, Teodor Pinter (te štiri brani odv. dr. Flego), Emil Sbisa, Henrik Sbisa, Josip Gallina, Peter Filippini (brani jih odv. dr. Vinci), Josip Slataper, Ivan Petić (brani odv. dr. Pincherle) in Ivan Scheroviz (brani dr. Robba).

Ti ptčki so toženi, da so izvršili tri poskuse tatvine in eno tatvino. Prvi poskus tatvine je bil izvršen v noči od 25. na 26. septembra 1905. v uradih paroplovne družbe „Ungaro-Croata“ na Reki, drugi v noči od 3. na 4. novembra 1905. v uradih tvrške Peter Venuti v Gorici, a tretji v noči od 25. na 26. februarja t. l. pri zlatarju Brunni v Trstu. Tatvina (247 kron) je bila izvršena v trgovini s papirjem Apollonio Balbi na Volovskem. Te poslednje tatvine je tožen sam Filippini.

Koledar in vreme. Danes: Leopold, spoznavalec; Radislav; Vučica. — Jutri: Ivan Trogirski; Večerin; Krunija. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 14° Celsius. — Vreme včeraj: lepo.

Društvene vesti in zabave.

„Slovansko pevsko društvo“ priredi prihodnjo nedeljo v Sokolovi dvorani plesno zabavo, ki začne ob 8. uri zvečer in bo trajala do polnoči. Plesovodja g. Ivan Umek; svira salonski orkester. Gospodje so naprošeni da pridejo črno oblečeni. Vstopnina znaša: za pevce 50 stot. za nečlane K 1.—, za dame 40 stot.; pevke so vstopnine proste.

Novo društvo. Na Kranjskem se je ustanovilo društvo davčnih eksekutorjev.

Gospodarstvo.

Izvoz prešičev iz Srbije.

Iz Belegrada poročajo, da je Srbija doslej izvažala na leto 140.000 prešičev. Te dni je tvrdka Pigon iz Bordeauxa sklenila pogodbo z beligradsko klavnico za 160.000 prešičev v skupni teži 15 milijonov kilogramov.

Na ta način je izvajanje prešičev iz Srbije končno zagotovljeno.

Kužičevnost in umetnost.

„Svetčev večer“
v „Narodnem domu“ prirejen od ženske podružnice sv. Cirila in Metodija, v nedeljo, dne 11. novembra 1906. (Zvršetak.)

Omeniti moram še en važen element v glashenem delu nedeljskega programa: Okteta planinskega društva. V resnici hrabra četa! Sestavljen pred nekoliko meseci, povsem slučajno, sklenil je nastopiti se le v veliki dvorani „Narodnega doma“ ter prevzeti na se dober del programa. Ker je bil vspeh popoln, dovoljuje si stavljati v to skupino najlepše nade. Izvajanje je precizno, slikovito, na mestih se vzdiguje nad navadnim diletantstvom. Ustanovljen na prven temelju vsakega društvenega življenja, na disciplini, podaja nam ta simpatični oktet že na zunaj vzorno sliko. Tudi drugi paragrafi pevskih zakonika prihajajo do veljave; od katerih je najglavnejši, da vsak zna, da je pojdinec samo člen organizma in da ima organizem suvereno pravo vladati nad pojedinci. Glasovi so močni in simpatični. Nuančiranje in dinamika središče nastojanja. „Prvi naš oktet v Trstu poklican je morda, da igra važno ulogo v našem glashenem razvoju. Od njega je odvisno, da se razvije, mi mu dajemo vse, kar moremo: naše simpatije, naša čest, naša čast.“ Oktet je sestavljen od nastopnih gospodov: Ivan Frole, Martin Lukša, I. tenorja; N. Rožanc, Peter Zink, II. tenorja; dr. E. Slavik, Mir. Pretner I. basa; Jernej Pintar, Josip Prunk II. basa. Kakor zadnja točka programa predstavlja se je Vusičev prizor iz srbske zgodovine: „Knez Sembriski“. Naši vrli igralci dramatičnega društva borili so se kakor levi. Videlo se je, da so hoteli svojim igranjem, svojimi dušami ogreti hladnost, praznino, ki jo je moral zbog naših razmer komad pustiti za seboj. Manjkalo je milice, kakor je tisti „panta rhei“, ki je pri zgodovinskih komadih glavna konditio. Izbera ni bila najsrečnejša, ali — bil je Ciril-Metodijski dan, in s tem se nebo razvedri. Naši igralci so le sledili narodnemu instinktu, izbravši ta komad ad hoc. Njihova naloga ni bila lahka. Oni so imeli predstavljati samo prikaze, idealne prikaze, uliti v svoje junake ono psihologijo, ki jo jim avtor ni dal. Tega ni niti mogel: komad je po svoji svrhi samo tableaux, neka slika, prizor. K temu so naš oder in garderobne razmere bile a priori neprimerne in izbranim komadom. Vendar je občinstvo pozorno in pazljivo spremljalo pretresljive momente iz življenja bratskega naroda ter je bogatim aplavzom oddarovalo pevce predstavljavce, ki so vzlic danim razmeram storili čudesa. Povdarjati nam je treba posebno gospo Grmekovo, gospico Odinalovo, gosp. Stoka in Podkrajška. Tudi drugi so storili kar je bilo v njihovi moči.

S tem smo per summa capita podali malo sliko nedeljskega večera. Pri tem ne smemo pozabiti na umetnice, ki sicer niso direktno nastopile na odru, ki so pa v prvem redu pripomogle, da je nedeljski vspeh bil popoln. Mislim namreč naše požrtvovalne gospe. Pokazale so se kakor umetnice v prireditvi sličnih zabav. Naj ne bo to poslednji-krat! Naprej na delo! One vrše s tem svojo rodoljubno dolžnost, a istočasno delajo v prilog njihovim ženskim interesom. Ako bi jim kak antifeminist pripomnil, da feministične aspiracije nimajo pravice do eksistence, naj naše gospe s ponosom pokažejo na ta zadnji plod njihovega dela. Pokazale so se ravnopravnimi z moškimi, ali — ne nadkritjujejo li že tudi nas moške? V tem imenu živite! M—E.

Ševčikov kvartet.
Pred šesti leti zbrali so se gg. Lhortsky (I. gosli), Prohazka (II. gosli), Moravec (vijola) in Vaska (vijolončel), da se posvetijo komorni glasbi. Po štiriletnem vsrtnem učenju in pripravljanju nastopili so javno pod imenom „Ševčikov kvartet“ (Ševčikovo kvartetto) prvi-krat leta 1904. Njihov nastop je bil pravi triumf: se svojim mojstrskim, ugajanim, zares umetniškimi in virtuosnim proizvajanjem so si na prvi mah pridobili splošno občudovanje. Prepotovali so Rusko, Nemčijo, Avstro-Ogrsko, ter si prisvojili vse muzikalno občinstvo. Kritika in občinstvo je sprejelo te mlade umetnike z gorko simpatijo in naravnost viharim oduševljenjem. Povsod jih je spremljal najsijajnejši vspeh.

Razum g. Vaska so vsi člani tega kvarteta učenci po Kubeliku oslovelega glashenega učitelja prof. Ot. Ševčika ter so iz hvalečnosti do svojega dičnega mojstra po njem imenovali svoj kvartet.

Dne 12. t. m. je Ševčikov kvartet nastopil v Ljubljani in tudi tam dosegel najsijajnejši vspeh.

„Slovenec“ piše med drugim: „Sijaj in središče koncerta je bil kvartet velikega mojstra Ševčika. Kar je znal v svoje gosli vlivati ter zopet v dušo segajoče iz njih izvaljati prvi in edini Ševčik, to so podedovali po njem štirje češki umetniki, katere smo večeraj slišali.“
„Igral je kvartet obe komorni glasbi z enakim razumevanjem v smislu ženjalnih skladateljev. Tu smo enkrat slišali kako se Mozart igra.“
„Kvartet je bil na višku svoje naloge: igrali so vsi štirje gospodje kakor da vodi njih loke in njih prste le ena sama umetniška duša. Vsi štirje instrumenti so s svojimi tonovimi barvami delali tako jednoto, da se je čulo njih igranje kakor igra enega četverglasnega instrumenta. Igra je bila lahka, mirna — ves efekt so umetniki dosegli z mojstrskim umevanjem komorne glasbe.“
„Občinstvo je vedelo ceniti užitek, ki se mu je nudil. Vsaj je pa kvartet tudi nehoti očaral poslušalce. Burna pohvala je dala duška našemu navdušenju.“
In ta kvartet nastopi v nedeljo 18. t. m. ob 8. uri zvečer pred našim slovenskim občinstvom. Spodobi se, da pokažemo, da tudi mi znamo ceniti pravo glasheno umetnost in da smo ponosni na naše slovanske virtuozove.

Vstopnice in sedeži se razprodajajo v veži „Narodnega doma“ vsak dan od 3.—4. ure popoldne, na dan koncerta pa od 9. do 12. ure predpoludne in od 2. ure popoldne naprej.

Cene so: za sedeže v pritličju z vstopnino vred: od 1.—8. vrste po 3 K, od 9.—15. vrste po 2 K, na galeriji z vstopnino vred 2 K. Stojišča v pritličju po 1 K, na galeriji po 60 stot.

Razne vesti.
* **Preveč deklet.** V angleški vasi Topesfield (Essex) se v zadnjem času rode skoro izključno same deklice. V šoli je 93 deklic in 11 dečkov. Prebivalci so v veliki zadržki.

* **Spirit iz šote.** V Stokholmu se je ustanovila akcijska družba, ki hoče izkoristiti novo iznajdbo, po kateri se napravlja spirit iz šote. Izumitelj te metode pravi, da se more po njegovi iznajdbi izdelovati tako cenen spirit, da je spirit ceneji nego petrolej.

* **Srednje šolstvo v Srbiji.** V Srbiji je 9 popolnih gimnazij, 7 gimnazij s 6 razredi, 3 gimnazije s 4 razredi, 3 više dekliske šole. Poleg državnih srednjih šol je tudi več enakih zasebnih zavodov in sicer dve nepopolni gimnaziji in tri nepopolne više dekliske šole. Na državnih srednjih šolah je nastavljenih 234 profesorjev, 36 suplentov, 15 viših učiteljev, 59 učiteljev, 3 začasni učitelji, 20 honorarnih učiteljev, 44 razrednih učiteljev in 20 zdravnikov.

Leta 1905 je vlada izdala za srednje šole 1,280.718 K. Srednje šole je obiskalo 7381 učenecv in učenk.

Hiše brez dimnika. V New-Jorku gradijo hiše, kjer bodo kuhali, svetili in greti sobe vse s pomočjo elektrike. To bo sedaj najmoderneje poslopje — brez dimnika.

Brzobjavne vesti.

Občinske volitve v Gradcu.
GRADEC 14. Na današnjih občinskih volitvah v tretjem volilnem razredu so zmagali socijalno-demokratski kandidati z večino 200 glasov nasproti listi „Združenih meščanskih strank“.

Občinske volitve v Budjejevicah.
BUDJEJEVICE 14. Na današnji volitvi v I. razredu je od 173 volilcev glasovalo 159 volilcev. Nemški kandidati so dobili 106 glasov; na kompromisno listo je odpadlo 53 glasov.

Minister baron Aehrenthal.
BEROLIN 14. Avstro-ogrski minister vnanjih stvari baron Aehrenthal je dospel semkaj.

Veliki ljudski shodi.

BEROLIN 14. Kakor poročajo jutranji listi, je bilo večeraj v Berolinu in predmestjih 73 velikih ljudskih shodov, ki so se bavili o predmetu: „Pomanjkanje mesa in carina na klajo“. Govorniki so bili socijalno-demokratski voditelji oziroma zaupniki. Naval je bil tak, da je morala policija zapreti več lokalov. Na vseh shodih so bile vsprejete resolucije, v katerih se zahteva, naj se odpre meja za uvažanje živine in mesa ter naj se znižajo carine na najpotrebnejša živila, a pozneje naj se te carine popolnoma odpravijo.

Trijamborka se potopila.
PARIZ 14. Francoska trijamborka „Duchesse de Berry“ in Nantesa, ki je dne 29. julija odplula v San Francisco, se je pri čilenski obali potopila. Od 27 mož posadke se jih je rešilo samo 8.

Peklenski stroj eksplodiral.
RIM 14. Neka oseba, katere identiteta se ni konstatirana, je danes zvečer položila

pred vrata kavarne Aragno, nahajajoče se v središču mesta, peklenski stroj, ki je nekoliko minut pozneje eksplodiral. Dve osebi sta bili lahko ranjeni, razbitih je bilo tudi več šip na oknih.

R u s i j a.

PETROGRAD 14. Kakor poročajo tukajšnjim listom iz Kronstadta, je uteklo 25 mornarjev, ki so bili obsojeni na dosmrtno prisilno delo. Doslej so vjeli od istih samo enega.

PARIZ 14. Tukaj je bil aretovan neki inozemski anarhist, ki se je baje udeležil ropa v neki ruski banki. Izročili so ga ruskemu konzulatu. Njegove identitete niso mogli še določiti.

JELISAVETGRAD 14. Na postaji Seltija Vodi Katarinine železnice je bil večeraj oropan neki bančni sluga, kateremu je bil prideljen en vojak. Oba sta bila ubita. Roparji so ugrabili 53.000 rubljev.

PETROGRAD 14. (Petr. brz. agentura) Vojni minister je ukazal zapreti vojaško medicinsko akademijo, potem ko je bila obednica dijakov vsled odredbe rektorja že večeraj zatvorjena.

Trgovina.

Borzna poročila dne 14. novembra.
Tržaška borza.
Napoleoni K 19.12—19.15, angleško lire K — do — London kratak termin K 241.40—241.70 Francija K 95.45—95.65, Italija K 95.57—95.80—italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.60—117.80, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 98.95—99.15, ogrska krona renta K 94.60—94.90, italijanska renta K —, kreditne akcije K 673.75 — 675.75 državne železnice K 674.50—678.50 — Lombardi K 173.50—175.50 Lloydove akcije K 815.— 825.— Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 483.—, Bodenredit 1880 K 302.— 310.—, Bodenredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 160.— do 162.—, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.
včeraj danes
Državni dolg v papirju 100.10 100.10
„ „ srebren 100.10 100.10
Avstrijska renta v zlatu 117.20 117.20
„ „ v kronah 98.90 98.95
Avstr. investicijska renta 3 1/2% 89.45 89.60
Ogrska renta v zlatu 4 1/2% 113.— 113.—
„ „ v kronah 94.70 94.75
„ „ 3 1/2% 84.15 84.15
Akcijske nacionalne banke 1749.— 1752.—
Kreditne akcije 673.— 674.—
London, 10 Lstr. 241.30 241.35
100 državnih mark 117.62 117.57 1/2
20 mark 23.50 23.50
20 frankov 19.16 19.15
100 ital. lir 95.65 95.60
Cesarski cekini 11.31 11.31

Parizka in londonska borza.
Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 95.42, italijanska renta —, španski exterior 95.25, akcije otomanske banke 682.—, Menjice na London 252.80.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombarde 181.—, unificirana turška renta 93.90 avstrijska zlata renta 98.50, ogrska 4 1/2% zlata renta 96.15, Landerbank 482.—, turške srečke 153.—, parizka banka 16.47, italijanske meridionalne akcije 785.—, akcije Rio Tinto 18.77. Trdna.
London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 86 1/4, srebro 32 1/16, Lombardi 7.—, španska renta 93 1/2, italijanska renta 102 1/2, tržni diskont 6.—, menjice na Dunaju —. Stalna.

Tržna poročila 14. novembra.
Budimpešta. Pšenica za april K 15.02 do K 15.04 rž za april K 13.40 do 13.42, oves za april do K 14.66 do 14.68, koruza za maj 10.38 do 10.40. Pšenica: ponudbe in povpraševanje dobro, tendenca trdna. — Prodaja: 50.000 met. stot. za 10 stot. višje, druga žita nespremenjeno. Vreme: oblačno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average, za december 35.—, za marec 35 1/2, za maj 36 1/2, za september 37 1/2. Mirno. Kava Rio navadna loco 35—37 navadna rečna 38—40 navadna dobra 41—43.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 43 1/2, za december 44 1/2. New-York. Kava Rio za bodoče dobave. Stalno, nespremenjeno, do 5 stotink nižje. Prodaja: 6000 vrel.

London. Sladkor iz repe surov, 4 8 1/2, Sh. Stalno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 17.75, za december 17.75, za jan.-april 18.—, marec-junij 18.— (mlačno). — Pšenica za tekoči mesec 23.25, za december 23.20, za januar-april 23.35, za marec-junij 23.50 (stalno). — Moka za tekoči mesec 31.15 za december 30.50, za januar-april 30.25, za marec-junij 30.50 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 82 1/2, za december 82 1/2, jan.-april 78.—, za maj-avgust 67 1/2, (trdno). Spirit za tekoči mesec 41 1/2, za mesec december 42.—, za januar-april 43 1/2, za maj-avgust 44 1/2, (stalno). — Sladkor surov 88 1/2, usn nov 23 1/2—24 1/2, (mirno), bel za tekoči mese 27.—, za december 27 1/2, (za januar-april 28.— za marec-junij 28 1/2, (stalno) rafiniran 59.50—60.— — Vreme: lepo.

MALI OGLASI.
Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; umetniškane besede so računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta plemenito naroči kat „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, kor drugače ne bo njegov oglaš objavlan še ni oseba poznana Upravi lista.
Tarifa je natančena na čelu „MALIH OGLASOV“ in vsakdo lahko preračuna, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODELEK“ „Edinosti“. Na vprašanja potem pism bo dajal „INSERATNI ODELEK“ informacije edino te, če bo pismu priložena znamka za odgovor.

Mož dvaintridesetih let ki je zvršil kadetno, poljedelsko in pred nekolicimi tedni trgovsko šolo s odliko, išče posla. — A. T r o b e c, Sv. Ivan — Trst 1279

Hišico in vrt dve sobi, kuhinja, klet, hodnik, Rojan št. 50 visoko, v čistem zraku, brez burje (na Lajparjih) proda za glđ 1300 (izplačati treba samo glđ. 300) Josip A h t i k posojilniški uradnik v Kopru. 1294

Soba prazna se odda, prost uhod, ul. Giuliani 5, I. 1322

Javna zahvala.

Podpisani odbor šteje si v čast uljudno se zahvaliti cenjenemu cerkvenemu pevskemu zboru iz sv. Ivana, kateri je blagovolil počastiti našo društveno krčmo „Pri Matevžu“.

V Kolonji, dne 11. nov. 1906.

ODBOR.

Prva avtorizovana agencija za posredovanje „Gambri-

nus“ (Prima autorizata agenzia di mediazione „GAMBRINUS“) v ulici Farneto št. 10, II. nadst., se priporoča gospodom gostilničarjem in krčmarjem ki žele kupiti ali prodati gostilno, krčmo in pivarne v mestu ali okolici, ki iščejo najemnike ali drugo osebo, oziroma zalogo, naj se obrnejo edino le na omenjeno agencijo

MARIO JESURUM.

V prodajalnici
Struchel & Jeritsch
TRST, ulica Nuova (ogel S. Katarine)
SE DOBE V VELIKI IZBERI
fuštanji, flanel, volnena in svilena roba, nogovice, maje, rokavice, kožuhovala, pregrinjala, spodnja ženska krila, mali predmeti in razni najmoderneji lišpi.

JOSIP ROŽE

mizarski mojster
Trst, ulica Giulia št. 10. Trst izvršuje

vsakovrsna mizarska dela.

Posebno pa se priporoča slovenskim konsumnim, posojilnim in drugim zavodom po deželi za nove stavbe.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Čeno, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrsna dela tudi po posebnih načrtih.
Brezplačno cenik brezplačno in franco

Slovinci! Podpirajmo „Dijaško podporno društvo“ v Trstu

+ BARVE +
RAFFAELE SPAZZALI
TRST
via Cassa di Risparmio št. 11
ogel Via Nuova
+ OLJA +
Posebnosti:
Slikanje na emailu. — Povlake za pode. Povlake za ladije, jahte itd.
+ POVLAKE +

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.
Najvspešneje sredstvo proti
revmatizmu in protinu
je **TEKOČINA GODINA** prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakobu in Josipa Godina, lekarna „All' Igea“, Farneto 4.
Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenic proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko poštne in zavoja.

Pridite vsi!

V gostilni ulica Belyedere št. 17 ima lastnik orkestron »JUNO«, kateri svira navlašč za Slovence izbrane narodne pesmi. Toči se vsakovrstna nova in stara vina po jako nizkih cenah.
HENRIK KOSIČ, lastnik.

Kleparska delavnica ARTURO PISCUR

TRST — ulica dell' Istituto št. 5
zvršuje vsakovrstno delo po nizkih cenah.

Kuhinjska oprema
s kesitra, amala, in litiga železa; vrči za mleko.
Stavbena dela, kakor žlebi in cevi.

SALON ZA izdelovanje ženskih oblek CARLA FONN

Trst, ulica Geppa št. 18, I. nad.

bila je v prvih salonih na Dunaju in v Parizu in zato
izdeluje vsaktero toaletto.

SPECIJALITETA v angleških oblekah in blazah.
Vsako delo izvršuje hitro in po nizkih cenah.

Moja pred štiridesetimi leti ustanovljena in na
obrtini razstavi v Trstu odlikovana

tovarna sodov

izvršuje naročbe vsakovrstnih sodov, bodisi za vino,
špirit, likere, tropinovec, olje, slivovec, maraskin itd.
Jamčin za dobro delo in po nizkih cenah, da se ne
bojim konkurentov. — Na deželo pošiljam cenike.

Fran Abram
TRST, ulica S. Francesco 44

Mario Giordani

operator krnjih očes — Specijalist
Ambulator — CORSO št. 23, II. nadstr.

odprto od 8.—12. in od 1.—7. pop.

Zdravi hitro kurja očes,
tudi zastarela po neki po-
sebni metodi, ki ne pro-
vzroča nikakih bolečin.
Zagotavlja ozdravljenje na
raščeni nohtov tudi za-
jih je za ozdravljenje, jednostavno brez izvadka

Marijiva desinfekcija. — Cene zmerno.

Po zahtevi pride zdraviti na dom. Vsaka oseba bo
dobila navodilo higijeničnega ravnanja z nogami.

ANTON SKERL

mehanič, zapriseženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg II. - Trst

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, ljuči
in prodaja gramofonov, zvonfonov in fonografov
Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanični
delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles
motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
TELEFON št. 1734.

ALBERT BROSCHE

Trst ul. Sv. Antona 9. Trst.

Kožuhovalnik in izdelovalec kap
odlikovan na razstavi v Trstu leta 1882.

Velika zaloga kožuhoval in kap za vojake in civiliste
izvršuje poprave hitro in za nizke cene; sprejema v
šrambo zimsko kožuhovalino ter jamči za škodo
provzročeno po molji in po požaru.

Zaščitna znamka: „SIDRO“
Liniment Capsici C^o.

nadomestek za

Anker-Pain-Expeller
je splošno priznana kakor najizvrstnejše bolu-
blazujoče mazilo pri prehlajenju itd. — Cena
80 stot., K 140 in K 2; dobiva se v vseh
lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod pri-
ljubljenega domačega sredstva naj se jemlje
le originalne steklenice v škatljah z našo
zaščitno znamko: „SIDRO“, potem je kupo-
valec gotovo prejel originalni izdelek. —

Richterjeva lekarna pri Zlatem levu

v PRAGI

ELIZABETINA ULICA št. 5 (nova)

Dnevno razpošiljanje.

BRAVO

Najboljše in najnovejše
čistilo za kovine

Glavni zastopnik:
EUGENIO COSTANTINI

Via Lavatoio št. 5

Najbolji škrob za lek

Glanzine

Fritz Schulz jun. Akt. Ges.
Eger i. B. u. Leipzig

Glanzine daje najlepše
likano perilo

GLAS.

V bogatej zalogi pohištva
Em. Ehrenfreund

(prej Jesi)

ulica Nuova 24 (prilličje)

daje nove in rabljene pohištvo po
konkurenčnih cenah v najem.

Posojila daje **Otto Klenoch**
Berolin, Schönhauser
Alee 123. (Priložiti je znamko za odzvo-
vor.) Stroški bodo odbiti od posojila. Nikakih predplačil.

Zastopnik

Alberto Tedeschi

Trst

Corso 4, III.

OTVORIL SE JE veliki bazar blaga v partijah

v ulici Gioachino Rossini št. 30
Najnižje cene. Pridite pogledat, da verujete.

Kolonijska voda SALUS

je najboljša, kar se jih danes pozna, je krasno pro-
fumirana, neobhodno potrebna za moderno toaletto, zelo prilju-
bljena, kajti priznana med vsemi za najbolj higijenično.

Proizvodi SALUS se prodajajo v glavnih prodajalnicah dišav in v mirodilnicah.

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN

MIZARSKE ZADRUGE

v GORICI-ŠOLKAN

TRST VIA DEI RETTORII (ROSARIO)

PODRUŽNICE: SPLJET, REKA

PALAZZA MARENZI
TELEFON N° 1631

Giuseppe Moretti Riva Grumula 6

Zaloga izdelkov lastne mizarnice

ima **BOGATO IZBERO** lašt (gole), dešče za pode in obdelan les za gradnje itd.
ter **plošče** in **cevi** iz cementa za **kanalizacijo** svoje **ODLIKOVANE TOVARNE**.
(prej GERSTEL in PARMEGIANI) v Červinjanu.

Proračuni in tekoče cene zastoj.

Ivanka Doreghini

TRST. - Ul. Madonnina št. 8.

VELIKA ZALOGA

pohištva, manufaktur, ur, slik,
zreal in tapetarij.

Popolne spalne in obedovalne sobe.

Moške obleke na izbero.

UGODNE CENE.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi
na obroke.

Zaloga oglja in drv M. RIBARIČ

Trst, ulica Squero Nuovo 15, Trst

Prodaja na debelo in drobno

Pošiljanje na dom.

Svoji k svojim!

Posredovalnica

kupovanje in prodajanje hiš V. EISELT

Ulica Torre Bianca št. 16, I. nadst.

od 10.—12. predp. in od 4.—7. pop.

Preskrbuje kupovanja, prodajanja in vključbe. — Privela se prvo
vključbe tudi za okolico in zunaj.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nove št. 9
priporoča velik izbor ur: Omega,
Schauffhouse, Longines, Tavenas
kakor tudi zlate, srebrne in kovinske
ure za gospe. Izbor ur za bistro.
Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sezani

javlja svojim cenjenim odjemalcem
da je odprl svojo novo

prodajalnico ur

v TRSTU, ulica Vincenzo Bellini št. 13

nasproti cerkve sv. Antona novega.

Prodaja vsakovrstne ure in popravlja iste

po zmernih cenah in z jamstvom.

KOLESA (BICIKL)

Cleveland, Westfield, Columbia,

svetovnoznane znamke

modeli 1905

Kolesa Courier najnoveji sistem

13 kg, najfinejša oprava

Pneumatik prve vrste. Jamči se za dve leti. Modeli 1906

Cene zmerno.

FRANCESCO BEDNAR

Trst, ulica Ponterosso št. 4.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19 — v Medjačovi hiši v pritličju — Dunajska cesta št. 19

sprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premečnin in pridelkov
proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na
Dunaji za življenje in nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže
na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako
ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavlja spo-
štovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovaneem popolno varnost.

Edina domača zavarovalnica! Svoji k svojim!

Glavno poverjeništvu za Trst, Goriško in Jstro pri g. Drag. Starec na Proseku pri Trstu